

Stichting Vrienden van

Zusters in Rwanda

NIEUWSBRIEF APRIL 2024

Lieve Rwandavrienden, er is weer veel te vertellen over de gemeenschap in Rwanda en alle projecten, waar zij mee bezig zijn.

Wij wijzen u graag op de enthousiaste verhalen van de vrijwilligsters die zich hebben ingezet bij de zusters!

Wij hopen dat deze brief u zal stimuleren tot gebed en tot bijdragen aan het mooie werk, dat de zusters voor de bevolking van Rwanda kunnen doen, mede dankzij u!

Veel leesplezier!

ZUSTERGEMEENSCHAP

Dit jaar staat voor de gemeenschap in het teken van het 40jarig jubileum, dat op 2 november zal worden gevierd. Ook twee zusters hebben jubileum: zr. Berthe 40 jaar en zr. Esperance 25 jaar. De voorbereidingen zijn in volle gang; er wordt o.a. gewerkt aan een boek waarin de geschiedenis van de gemeenschap wordt beschreven en er zal een nieuwe website worden gepresenteerd.

Ondertussen gaat het gewone leven gewoon door en is er veel dat aandacht vraagt. De jonge vrouwen die in december zijn begonnen aan hun proefjaar maken het goed, zij voelen zich thuis in de gemeenschap.

We zijn dankbaar dat zr. Marie-Louise op tijd haar visum kreeg om naar Amerika te kunnen reizen en deel te nemen aan de internationale bijeenkomst van de leiding van zuster gemeenschappen, die van 19 tot 26 april plaatsvindt. Zulke ontmoetingen zijn waardevol en bemoedigend!

Verschillende zusters worden voorbereid voor een taak in het Mental Health Care project, dat de zusters hopen te starten in Kigali-Gisozi. Er is dringend behoefte aan zo'n project, want het aantal mensen dat hulp zoekt is veel groter dan het aanbod.

Om daadwerkelijk met de zorg te kunnen beginnen is nog veel geld nodig; het huis waar de zusters kunnen wonen is zo goed als klaar. De volgende stap is een huis bouwen waar de zorgvragers kunnen worden opgenomen. De bouwgrond is er, nu nog het bedrag (zo'n € 800.000!!) om te kunnen bouwen. Samen met de zusters zoeken we als bestuur naar sponsors en willen we erop vertrouwen, dat God kan voorzien!

Voor het huis in Gisozi

De tuin van het huis in Gisozi

TECHNISCHE SCHOOL

Van september 2023 tot januari 2024 heeft zr. Emilienne, de directeur van de technische school, in Zwitserland aan de Universiteit van Genève een pedagogische training gevolgd. Deze training was gericht op het gebruik van digitale middelen voor het leerproces in het hoger onderwijs.

De school heeft nu 55 studenten, waarvan een aantal grote moeite heeft om het schoolgeld te kunnen betalen. Het is goed dat ruimtes van de school regelmatig gehuurd worden door een organisatie die leerkrachten van andere scholen traint. Hierdoor wordt het inkomen van de school aangevuld.

De 23 studenten die eind vorig jaar examens hebben gedaan, zijn allemaal geslaagd, 18 van hen met hoge cijfers, waardoor zij kans hebben een universitaire studie te volgen.

Van 12-14 juni worden er in Kigali internationale timmerwedstrijden gehouden, waar de studenten aan mee zullen doen.

INDATWA SCHOOL

De zusters zijn heel blij dat de keuken van de school kan worden afgebouwd. Tot nu toe werd er gekookt in een geïmproviseerde keuken, wat erg behelpen was! Voor bijna 600 kinderen maaltijden bereiden is een heel karwei! In de nieuwe keuken wordt op gas gekookt, wat veel minder schadelijk is dan op hout!

Het aantal kinderen, waarvan de ouders het schoolgeld niet of niet helemaal kunnen betalen, ligt rond de 150. Zr. Marie-José onderhoudt het contact met de ouders en helpt hen wegen te vinden om (meer) inkomsten te verwerven, ook via de training die zij volgen.

Voor dit project is voorlopig nog veel geld nodig - de kosten voor een schooljaar bedragen ongeveer € 300,00. Hierbij is alles inbegrepen: schoolgeld, materiaal, uniform en maaltijden. Mocht u willen bijdragen aan dit project, dan kunt u dat aangeven via het formulier dat u op de website vindt: www.zustersinranda.nl

Werkzaamheden in nieuwe keuken

WATERPROJECT

De watervoorziening vraagt veel aandacht. Het is een zegen dat er veel regen valt, waardoor de regenwaterreservoirs goed gevuld blijven! Maar in droge periodes is het lastiger, vooral doordat de aangeboorde bron niet diep genoeg is om de hoeveelheid water te leveren die nodig is. De zusters zoeken nog naar financiële middelen om een dichtbij gelegen waterpomp, die defect is, weer aan de praat te krijgen en leidingen te leggen naar hun terrein. Mocht u willen helpen, dan kunt u dat aangeven d.m.v. het formulier op de website.

Voor het regenwater is een extra reservoir aangebracht en op het landbouwterrein kon een nieuwe pomp geplaatst worden voor de irrigatie. De zusters zijn heel dankbaar dat deze projecten konden worden gerealiseerd, dankzij giften uit Nederland

LANDBOUWPROJECT

Zr. Pauline is verantwoordelijk voor dit project en zorgt ervoor dat het landbouwterrein efficiënt gebruikt wordt. De laatste tijd valt er veel regen, waardoor de gewassen goed groeien en er een redelijke opbrengst was. Door de aanschaf van een nieuwe pomp is de irrigatie verbeterd, waardoor de gewassen ook in het droge seizoen voldoende water krijgen.

Naast haar werk voor het landbouwproject is zij ook betrokken bij een hulpproject in een heel arm gebied. Dit project heeft tot doel de sociaaleconomische capaciteiten te versterken en het welzijn van kwetsbare gezinnen te waarborgen.

De zusters organiseerden in samenwerking met Kerk In Actie en de plaatselijke autoriteiten een training voor 159 ouders van kinderen met groeiachterstand met het oog op het verbeteren van hun kennis en levensomstandigheden. De opleiding is gebaseerd op groenteteelt, kleinveeteelt, infectieziektebestrijding en gezinsplanning, voeding en diëtetiek, conflictoplossing en de integratie van deze kwetsbare gezinnen in zelfhulpgroepen. Kwetsbare gezinnen leerden ook hoe ze armoede kunnen verminderen door het opzetten van projecten die inkomsten kunnen genereren.

Kinderen met handicaps: misvormingen en oogproblemen

BABYPROJECT

Bij het babyproject geldt nog steeds dat goede en voldoende voeding is van levensbelang is voor baby's. Niet iedere moeder heeft door de omstandigheden waarin zij moeten leven voldoende borstvoeding. Met name als zij een tweeling heeft. De zusters helpen deze moeders met geld zodat ze melk kunnen kopen en zij delen kleertjes voor de kinderen uit. De moeders komen elke maand bij de zusters en ontmoeten

elkaar daar. Zij krijgen advies over goede hygiëne en voeding. Daarnaast worden de baby's nagekeken op hun ontwikkeling. U begrijpt: ook voor dit project zijn we op zoek naar sponsors, zodat de zusters kunnen doorgaan met dit mooie werk! Zr. Marthe is dankbaar dat zij met de steun vanuit Nederland de moeders kan helpen. Er komen nu elke maand zo'n 20 moeders met 40 baby's! Als de baby's een maand of 7 zijn en hun gezondheidstoestand goed is, wordt de hulp gestopt en kunnen er weer nieuwe moeders worden aangenomen.

NAZORG WEESKINDEREN

Het is heel mooi om te zien dat de kinderen die nog ondersteund worden met schoolgeld en geld voor de dagelijkse levensbehoefte, hierdoor kunnen werken aan hun toekomst. Met de meeste kinderen gaat het goed, laat zr. Emilienne weten. Maar er zijn ook zorgen, met name om de jonge vrouwen die ongehuwd zwanger raken of moeder zijn geworden. Zij hebben nauwelijks middelen van bestaan, maar doen toch hun uiterste best om hun kind het nodige te geven. Meestal raakt de vader van het kind uit beeld, maar een enkele keer komt het voor dat hij zijn verantwoordelijkheid neemt en met het meisje trouwt. Zr. Emilienne staat de moeders met raad en daad bij.

De jongeren die geen werk kunnen vinden of te weinig opleiding hebben, krijgen de mogelijkheid om een kortdurende opleiding te volgen in praktische vakken, zoals naaister, kapster, automonteur of in de horeca.

Een prachtig voorbeeld van extra ondersteuning is de jongen, die na zijn korte opleiding tot automonteur een fiets van zijn adoptieouders heeft gekregen die hij kan gebruiken als fietstaxi. Of de jongen die van zijn adoptieouders de kans krijgt zijn rijbewijs te halen, waardoor ook hij samen met de opleiding tot automonteur kan werken aan zijn toekomst. Kortom, voorbeelden waaruit blijkt dat ondersteuning, klein of wat groter, het verschil kan maken. Wij zijn er dankbaar voor.

VRIJWILLIGSTERS

De afgelopen periode hebben meerdere vrijwilligsters zich ingezet bij de zustergemeenschap in Rwanda. Roos was er drie maanden, Lisa één maand en Hannah zal er in april en mei zijn. Ieder zet zich in op een andere manier, maar met veel bezieling, blijdschap en dankbaarheid. Geweldig! Hieronder een paar ervaringen van Roos en van Lisa:

Roos: Nooit gedacht dat ik de woorden "Mwaramutse" en "Amakuru" zo zou missen. Elke morgen waren dit de eerste woorden waarmee we elkaar op straat begroetten. De betekenis die de Pastor mij hiervan heeft uitgelegd, zal ik nooit vergeten. De dagen daar zijn namelijk niet voor iedereen even makkelijk en op deze manier geven ze elkaar een moment van blijdschap en een bemoediging.

Door de liefde en saamhorigheid van de mensen voelde Rubengera vanaf het allereerste begin als een thuis, met meer dan 40 fantastische zusters als mama's. De zusters, de mensen waar ik mee samen heb gewerkt, de knuffels van de kinderen en de vrienden, gaven me elke keer weer een lach op m'n gezicht.

Qua werk was het op school fantastisch, zeker door de kinderen. Ik heb enorm veel van de leraren geleerd. Ik ben blij dat ik ze met kleine dingen heb kunnen helpen en dat we leuke gesprekken konden hebben. In de kliniek heb ik meerdere afdelingen mogen zien, maar vooral in het laboratorium heb ik echt kunnen werken. De heftige geschiedenis is overal nog te merken, maar hier heb ik gezien hoe sterk de mensen zijn. De mensen en dit mooie land heb ik in mijn hart gesloten. Rubengera is echt een heel speciale plek.

Roos tussen de zusters - 4^e van re.

Roos in het laboratorium

Lisa vertelt: Veel mensen in Rwanda vroegen aan mij: 'How do you see Rwanda?' Na een fantastische maand

in Rwanda geweest te zijn, kan ik eindelijk antwoord geven op die vraag. Ik zie Rwanda als een prachtig land. Er is ontzettend veel vriendelijkheid en naastenliefde in Rwanda te vinden. Mensen in Rwanda begroeten elkaar en kijken naar elkaar om. Iedereen heet je welkom, maakt een praatje met je en vraagt hoe het met je familie gaat. Ik denk dat ik nog nooit het woord 'welkom' zo vaak heb gehoord als de eerste paar dagen hier. Daarnaast is Rwanda één van de meest prachtige landen die ik ooit gezien heb. Ze noemen het ook wel het land met duizend heuvels en niets is minder waar. Overal waar je kijkt zie je de prachtige groene heuvels, met ontelbare bananenbomen.

Wat ik zo leuk vond aan vrijwilliger zijn; in plaats van ergens op vakantie en alleen de highlights beleven, kom je hier binnen in een cultuur en maak je daar op je eigen manier deel van uit. Ik heb in Rubengera op de Indatwaschool gewerkt. Het was een heerlijke plek om te zijn. Omringd door kinderen, met ontzettend veel knuffels. Op de school heerste een vrolijke en gezellige sfeer, met natuurlijk veel muziek.

Daarnaast heb ik een fotoproject mogen doen tijdens mijn maand in Rubengera. Hierbij heb ik foto's gemaakt van de verschillende projecten die de zusters uitvoeren. Ik heb de RTSS, het Health Centre en de Indatwa school gefotografeerd. Ook mocht ik mee op een aantal huisbezoeken aan de kinderen. Dit was heel gaaf en indrukwekkend. Op deze manier kon ik zien in wat voor huizen deze mensen leven en zag ik een klein stukje van hun dagelijks leven. Kortom: mijn tijd in Rwanda was in één woord fantastisch en ik zou het aan iedereen aanraden om hier naartoe te gaan!

GUESTHOUSE

Het gastenhuis van de zusters wordt door veel groepen en individuen gebruikt. Het is dan ook een prima accommodatie! Verschillende NGO'S, zoals World Vision houden er graag hun conferenties en vergaderingen. Ook de overheid en de kerk reserveren regelmatig alle kamers. De grote zaal die bij het centrum hoort, wordt vaak gebruikt voor bruiloften, die vooral in de droge tijd worden gepland. Bezoekers uit het buitenland zijn er ook van harte welkom. Het is een goede 'uitvalsbasis' om van Rubengera uit de mooie omgeving te verkennen! In mei gaan er twee Nederlandse vriendinnen logeren, die met de zustersgemeenschap kennis willen maken en ook van het mooie land willen genieten. Misschien spreekt het sommigen van u ook aan!? Dan kunt u via het mailadres van de stichting contact opnemen: info@zustersinrwanda.nl

BESTUUR

Wij zijn dankbaar dat van diverse kanten belangstelling wordt getoond voor de gemeenschap en haar activiteiten:

In de Protestantse wijkgemeente Amerongen is als diaconaal project van 2024 gekozen voor de projecten van Kerk in Actie en van de zusters in Rwanda. Dit jaar zal vijf keer gecollecteerd worden waarvan drie keer voor Kerk in Actie en twee keer voor de Stichting Vrienden van Zusters in Rwanda. De Kindernevendienst van de wijkgemeente in Amerongen spaart dit jaar voor de kinderen in Rwanda.

Daarnaast gaat de PKN-gemeente De Lichtkring uit Alphen ad Rijn drie jaar sparen voor de vier projecten van Rwandese kerken, die door Kerk in Actie worden ondersteund: leerboeken voor kinderen, verbeteren landbouwmethoden, ondersteunen armste gezinnen, kwetsbare kinderen met hiv een veilig thuis bieden.

De diaconie van de Lichtkring wil ook de zusters ondersteunen. Daarvoor is zr. Dorien uitgenodigd om in het najaar te komen vertellen over de projecten van de zusters.

In Rhenen is in de Cunerakerk en twee andere kerken gecollecteerd voor het werk van de zusters. Heel veel dank daarvoor. Zr Dorien en Ruth de Ruiten hebben zondag 10 maart tijdens de dienst e.e.a. verteld over het werk. De kinderen in de Kindernevendienst hebben een prachtig filmpje gezien van het bezoek aan de school en de activiteiten daar van afgelopen zomer.

In de Wereldwinkel in Rhenen zijn tot en met juni spullen uit Rwanda te koop. Houtsnijwerk en door de zusters gemaakte artikelen, kaarten en nog veel meer. De opbrengst hiervan komt uiteraard ten goede aan het werk van de zusters in Rwanda.

We zijn dankbaar voor de vele wegen waarlangs financiële middelen voor het werk van de zusters binnenkomen. Groot of klein, het maakt niet uit. Alle steun is belangrijk en bijzonder fijn te mogen ontvangen en weer uit te kunnen delen in Rwanda waar dit nodig is.

Wij danken u hartelijk voor het meeleven en de steun aan onze zusters in Rwanda en bidden om zegen voor u allen. We hebben net het Paasfeest gevierd en dragen de zekerheid mee in ons hart: Jezus leeft - Hij die gezegd heeft: 'In de wereld heb je angst, maar heb goede moed, Ik heb de wereld overwonnen!'

De zusters hadden in de zaal waar zij met elkaar Paasfeest vierden, een prachtige decoratie gemaakt: de afbeelding van Jezus als het Lam dat zijn leven gaf aan het kruis, maar niet dood bleef - Hij is opgestaan en leeft! U zij de glorie, Opgestane Heer!

Het bestuur van de St. Vrienden van Zusters en de zusters in Rwanda groeten u hartelijk en wensen u een mooi voorjaar!